

אָחַד בְּשָׁבִיל שְׁכַל מַעֲשֵׂיו שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדִין וְאִמְתּוּ,
וְעַל הַדִּין וְהָאִמְתּוּ מִתְקַיֵּם כָּל
הָעוֹלָם, וּבְכָל יוֹם וְיוֹם וּבְכָל זְמַן
וְזְמַן דִּן אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּדִין, אֶת
הַצְּדִיקִים וְאֶת הַרְשָׁעִים וְאֶת כָּל
בְּנֵי הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים יא)
כִּי צְדִיק ה' צְדָקוֹת אֱהָב. וְכִשָּׁהוּא
דִּן בְּנֵי אָדָם וְרוֹאֶה בְּנֵי אָדָם כְּמָה
רְשָׁעִים וְכְמָה חֲטָאִים לְפָנָיו, אִזּוֹ
קָשָׁה בְּעֵינָיו לְתַתּוֹת לָהֶם מְזוֹן בְּכָל
זְמַן, כִּי יֵשׁ לוֹ לְזוֹן אֶת הַרְשָׁעִים
וְאֶת אוֹתָם שְׁחוֹטָאִים.

וְהוּא עוֹשֶׂה עִמָּהֶם לְפָנָיו מְשׁוּרַת
הַדִּין, וְזֶן וּמְפָרְגֵס אוֹתָהּ כְּפִי
הַחֲסֵד הָעֲלִיּוֹן שֶׁנֶּמְשָׁף וְנִשְׁפָּע עַל
כָּל (הַעֲמִים וּבְנֵי) בְּנֵי הָעוֹלָם, וְכוּ הוּא
זֶן וּמְפָרְגֵס אֶת הַכֹּל, אֶת הַצְּדִיקִים
וְאֶת הַחֲסִידִים וְאֶת הַרְשָׁעִים, וְאֶת
כָּל אוֹתָם בְּנֵי הָעוֹלָם, וְאֶת כָּל
הַחַיּוֹת וּבַהֲמוֹת הַשָּׂדֶה וְעוֹפוֹת
הַשָּׁמַיִם, מְקַרְנֵי רָאִמִּים וְעַד בִּיצֵי
כְּנִים, וְלֹא נִשְׁאָר בְּעוֹלָם מִי שְׂאִינוֹ
זֶן וּמְפָרְגֵס אֶת הַכֹּל, אִף עַל גֵּב
שְׁקָשָׁה לְפָנָיו, לְפִי מַעֲשֵׂי בְּנֵי
הָעוֹלָם, כְּקָרִיעַת יַם סוּף.

וְכִי קָרִיעַת יַם סוּף קָשָׁה לְפָנָיו,
וְהָרִי כְּתוּב (נחום א) גּוֹעַר בַּיָּם
וַיִּבְשָׁהוּ, (עמוס ט) הַקָּרָא לְמִי הַיָּם
וַיִּשְׁפָּכֶם עַל פְּנֵי הָאָרֶץ, וְהָרִי בִּינוֹן
שְׁעָלָה רְצוֹן לְפָנָיו, הַכֹּל לְפָנָיו
כְּאִין הוּא חָשׁוּב, וְאִתָּהּ אִמְרַת
שְׁקָרִיעַת יַם סוּף קָשָׁה לְפָנָיו? !
אֲלֵא, בְּזְמַן שִׁישְׂרָאֵל עֲבְרוּ לַיָּם
וְרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְקַרַע
לָהֶם אֶת יַם סוּף, כֹּא רַהֵב, אוֹתוֹ
מְמַנָּה עַל מְצָרִים, וּבְקָשׁ דִּין
מִלְּפָנָיו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אָמַר
לְפָנָיו, רַבּוֹן הָעוֹלָם, לָמָּה אִתָּהּ
רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת דִּין עַל מְצָרִים
וְלְקַרַע אֶת הַיָּם לִישְׂרָאֵל, הָרִי כָּלֶם
רְשָׁעִים לְפָנָיו, וְכָל דְּרָכָה בְּדִין

חַד בְּגִין דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּל עוֹבְדוֹי בְּדִינָא
וּקְשׁוּט, וְעַל דִּינָא וּקְשׁוּט אִתְקַיֵּים כָּל
עָלְמָא. וּבְכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וּבְכָל זְמַנָּא וְזְמַנָּא,
דִּן כָּל עָלְמָא בְּדִינָא לְצְדִיקֵי וְלַרְשָׁעֵי וְלְכָל
בְּנֵי עָלְמָא, כְּמָה דְּאִתְ אָמַר (תהלים יא) כִּי צְדִיק יִי
צְדָקוֹת אֱהָב. וְכַד אִיהוּ דִּן בְּנֵי נְשָׂא, וְחַמֵּי בְּנֵי
נְשָׂא כְּמָה חַיִּיבִין, וְכְמָה חֲטָאִין קָמִיהּ, כְּדִין
קָשָׁה בְּעֵינָיו לְמִיָּהֵב לוֹן מְזוֹנָא בְּכָל זְמַנָּא,
בְּגִין דְּאִית לִיהּ לְמִיזֵן חַיִּיבָא, וְלֹאִינוֹן
דְּחֲטָאֵן.

וְאִיהוּ עֲבִיד עִמָּהוֹן לְגוּ מְשׁוּרַת הַדִּין, וְזֶן
וּמְפָרְגֵס לוֹן כְּפּוּם חֲסֵד עֲלָאָה,
דְּאִתְמַשָּׁף וְאִתְנַגֵּיד עַל כָּל (ס"א עֲמִין וּבְנֵי) בְּנֵי
עָלְמָא, וּבִיָּה אִיהוּ זֶן וּמְפָרְגֵס לְכָלֵא, לְצְדִיקֵי
וְלַחֲסִידֵי וְלַרְשָׁעֵי, וְלְכָל אִינוֹן בְּנֵי עָלְמָא,
וְלְכָל חִיּוֹן וּבְעִירֵי חֲקָלָא, וְעוֹפֵי שְׁמַיָא, מְקַרְנֵי
רָאִמִּים עַד בִּיצֵי כְּלָמִי, וְלֹא אִשְׁתָּאֵר בְּעָלְמָא,
דְּאִיהוּ לֹא זֶן וּמְפָרְגֵס לְכָלֵא, אִף עַל גֵּב דְּקָשָׁה
קָמִיהּ, לְפּוּם עוֹבְדֵי דְּבְנֵי עָלְמָא, כְּקָרִיעַת יַם
סוּף.

וְכִי קָרִיעַת יַם סוּף קָשָׁה קָמִיהּ, וְהַכְּתִיב (נחום א)
גּוֹעַר בַּיָּם וַיִּבְשָׁהוּ, (עמוס ה) הַקָּרָא לְמִי הַיָּם
וַיִּשְׁפָּכֶם עַל פְּנֵי הָאָרֶץ, וְהָא כִּיּוֹן דְּסָלִיק (דף ק"ע
ע"ב) רְעוּתָא קָמִיהּ, כְּלֵא קָמִיהּ כְּאִין הוּא
חַיִּיב, וְאִתְ אִמְרַת דְּקָרִיעַת יַם סוּף קָשָׁה
קָמִיהּ.

אֲלֵא בְּזְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל אִעְבְּרוּ לְגַבֵּי יַמָּא, וּבְעָא
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמְקַרַע לוֹן יַמָּא דְּסוּף,
אִתָּא רַהֵב הָהוּא מְמַנָּא דְּעַל מְצָרִים, וּבְעָא
דִּינָא מְקָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אָמַר קָמִיהּ,
מְאִרִיהּ דְּעָלְמָא, אָמַאי אִתְ בְּעֵי לְמַעְבַּד דִּינָא
עַל מְצָרִים, וְלְמְקַרַע יַמָּא לִישְׂרָאֵל, הָא כְּלָהוּ
חַיִּיבִין קָמָךְ, וְכָל אִרְחָךְ בְּדִינָא וּקְשׁוּט. אֵלִין פְּלַחֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת וְאֵלִין

פְּלַחֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת וְאֵלִין